



**EUROPEAN OPEN
SCIENCE CLOUD**

Европейски облак за отворена
наука EOSC



NI4OS-Europe

Национални инициативи за отворена наука в
Европа

ЕВРОПЕЙСКИ ОБЛАК ЗА ОТВОРЕНА НАУКА

Идеята за Европейски облак за отворена наука (EOSC) се оформи през 2015 г. като визия на Европейската комисия за голяма инфраструктура за подкрепа и развитие на отворената наука и иновациите в Европа и извън нея.

Предвижда се EOSC да стане реалност през 2020 г, реализиран във вид на европейска виртуална среда, където учените да съхраняват, управляват, анализират и използват повторно данни с научни, иновационни и образователни цели.



Ключовите елементи и характеристики за успеха на EOSC са: отвореност, публично финансиране и управление, ориентираност към науката, цялостност, разнообразие и разпределеност, съвместимост, ориентираност към доставяне на услуги и обществена полза.

Според стратегическия план за изпълнение на EOSC, компонентите му имат за цел да „създадат необходимото доверие за неговото широко използване от множество големи научни общности, поради което е необходимо разработката на EOSC да следва принципите, които ще управляват и неговото функциониране.

СТРУКТУРА НА УПРАВЛЕНИЕ

Управителен съвет на EOSC

Всички 28 страни-членки на ЕС и 10 асоциирани страни са представени от делегати, които:

- одобряват списъка с членове на Изпълнителния съвет;
- определят стратегическата ориентация на EOSC (въз основа съветите на Изпълнителния съвет) и одобряват годишния работен план;
- оценяват напредъка по изграждането и работата на EOSC;
- Осигуряват координацията между съответните инициативи на страните-членки/Комисията;
- Обсъждат нови дейности в подкрепа на EOSC, включително с цел осигуряване на дългосрочна устойчивост.

Изпълнителен съвет на EOSC

Състои се от 8 представители на общоевропейските електронни инфраструктури плюс трима независими експерти, номинирани от ЕК, които:

- Предоставят съвети и оказват подкрепа относно стратегията, прилагането, мониторинга и отчитането на напредъка по изпълнението на EOSC, както е посочено в работния документ за изпълнение на Пътната карта (SIP) на EOSC, най-вече под формата на:
 - стратегически план за изпълнение и годишни работни планове, както и предложение за механизъм за надзор и насочване на изпълнението и за мониторинг и отчитане на напредъка;
 - правила за участие, по които да се ръководи осигуряването на услуги и план за действие, целящ постигане на съвместимост на научните данни и въвеждане в практиката на принципите FAIR.
- Издават препоръки за подходящи механизми и възможни форми на управление на EOSC след 2020, включително бизнес модели и начини на финансиране и за това как да се разшири потребителската група към публичния сектор и индустрията.

Работни групи на EOSC

В структурата на управление на EOSC влизат и шест работни групи които ще следват подходи, създадени от научните общности, за разрешаване на настоящите предизвикателства пред EOSC. Освен това бяха създадени и групи по задачи, които до голяма степен съответстват на работните групи на EOSC: „Текущо състояние, обучение, приобщаване на услуги, разпространение и умения“

БЪДЕЩЕТО НА EOSC

Управление на EOSC - Сдружение

Партньорството за Европейски облак за отворена наука (EOSC) ще създаде една доверена, виртуална, федерирана среда, в която ще могат да се съхраняват, споделят и използват повторно изследователски данни отвъд национални граници и научни дисциплини. Тя ще събере заедно институционални, национални и европейски инициативи и ще въвлече всички заинтересовани страни в съвместната разработка и разгръщане на Общи услуги за европейски научни данни, които да са Откриваеми, Достъпни, Оперативно съвместими и Повторно използваеми (FAIR). Този европейски пронос към една „Мрежа от FAIR данни и свързани услуги в полза на науката“ ще увеличи възможностите на учените да намират, споделят и използват повторно публикации, данни и софтуер, което ще доведе до нови прозрения и иновации, по-висока научна продуктивност и възпроизводимост.



[EOSC European Partnership Proposal \(Draft\), 28 May 2020](#)

- Партньорството ще функционира под формата на сдружение EOSC (AISBL - сдружение с нестопанска цел), със седалище в Белгия, което ще е основано на принципите на децентрализацията, прозрачността и отвореността.
- Основни задачи: координация и хармонизация (SRIA - Стратегическа програма за научни изследвания и иновации), мониторинг и отчитане, техническо ръководство на EOSC, обучение във връзка с принципите FAIR, комуникация.
- Сдружението ще се издържа основно чрез членски внос. Дейностите, които ще произтекат от SRIA, ще бъдат обезпечени от Европейската комисия на общеевропейско ниво и от членовете на сдружението на национално и институционално ниво.

РЕЧНИК

Портал на EOSC

Услуга на EOSC, представляваща уеб портал, който улеснява достъпа до и използването на ресурсите на EOSC

Каталог и платформа на портала EOSC

Интегрирана платформа, която позволява лесен достъп до много услуги и ресурси за различни научни области, както и интегрирани инструменти за анализ на данни

Дефиниция на EOSC услуга

Ресурс на EOSC, внедрен в системата EOSC, за да предостави на потребителите на системата EOSC готови за използване хардуерни и софтуерни инструменти. Услугите на EOSC се предоставят от доставчик на EOSC услуги в съответствие с правилата на EOSC за доставчици на услуги. Услугите на EOSC се одобряват от Комитета за управление на портфолиото от услуги на EOSC и попълват портфолиото и каталога с услуги на EOSC.

Каталог с услуги на EOSC

Списък с услуги на EOSC, който може да бъде поискан от потребителите на системата на EOSC. Каталогът е част от портфолиото с услуги на EOSC и попълва регистъра с услуги на EOSC

Портфолио от услуги на EOSC

Вътрешен списък с услуги на EOSC, включително тези в процес на подготовка, тези, които се поддържат, както и услуги, чиято поддръжка е прекратена. Разширението на списъка се контролира от Комитета за управлението на портфолиото от услуги.

Доставчик на EOSC услуги

EOSC мениджър на системата, който управлява и доставя EOSC услуга

Трета страна-доставчик на услуги

Краен потребител на EOSC, който желае да разработва и управлява услуга, като разчита на една или повече EOSC услуги.

EOSC правила за участие

Принципите, дефинирани от управлението на EOSC, които определят процесите, позволяващи на даден играч да влезе в ролята на потребител на системата EOSC.

Договор за подизпълнение

Документирано споразумение между предоставящия услуги и поддоставчик на EOSC, който специфицира компонентите за подизпълнение на дадена EOSC услуга както и целевите стойности на параметрите за качество на услугата.

РЕСУРСИ

- Официални документи на Европейската комисия и стъпки към създаването на EOSC: <https://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=open-science-cloud>
- Стратегически план за изпълнение на EOSC: https://ec.europa.eu/info/publications/european-open-science-cloud-eosc-strategic-implementation-plan_en
- Портал на EOSC Portal: <https://eosc-portal.eu/>
- Списък с факти, отворена наука: https://ec.europa.eu/info/files/open-science_en
- Речник с понятия на EOSC: <https://www.eosc-portal.eu/glossary>
- Декларация на EOSC: https://ec.europa.eu/research/openscience/pdf/eosc_declaration.pdf#view=fit&pagemode=none
- Списък с действия по EOSC: https://ec.europa.eu/research/openscience/pdf/eosc_declaration-action_list.pdf#view=fit&pagemode=none





www.ni4os.eu



NI4OS-Europe се финансира по програма Хоризонт 2020 за наука и иновации на Европейския съюз съгласно споразумение за отпускане на безвъзмездни средства №857645